

Helsedirektoratet

postmottak@helsedir.no

Referanse 21/20230

Oslo, 1. oktober 2021

Oslo Economics' hørings svar til «Vurdering av virkninger på folkehelsen og helseeffekter i samfunnsøkonomiske analyser»

Vi viser til Helsedirektoratets forslag til veileder for utredningsinstruksen på folkehelseområdet datert 16. juni 2021 og ønsker med dette å gi våre innspill til «Vurdering av virkninger på folkehelsen og helseeffekter i samfunnsøkonomiske analyser». Oslo Economics er et uavhengig samfunns- og helseøkonomisk rådgivningsselskap som gjennomfører forsknings- og utredningsprosjekter for både offentlige og private oppdragsgivere. Vi gjennomfører hvert år en rekke samfunnsøkonomiske analyser og vurdering av tiltak i helsesektoren og har omfattende erfaring med verdsetting av liv og helse i ulike sektorer, herunder anvendelse av kvalitetsjusterte leveår (QALY).

Oslo Economics støtter forslaget til veileder om vurdering av virkninger på befolkningens helse og livskvalitet i samfunnsøkonomiske analyser og synes de foreslåtte vurderingen og verdsettingen av helse og livskvalitet er hensiktsmessige. Vår generelle oppfatning er at veilederen utformet av Helsedirektoratet er god og vil være nyttig i arbeidet med å sikre at aktører i større grad følger utredningsinstruksen.

Kvalitetsjusterte leveår (QALY) er en velegnet måleenhet for vurdering av helseeffekter

I forslaget til veileder er kvalitetsjusterte leveår (QALY) anbefalt som enhet ved måling av helseeffekter i analysene. QALY brukes i dag blant annet som grunnlag for vurdering av tiltak i helsetjenesten. QALY anses å være en velegnet metode for å kvantifisere helsevirkninger i samfunnsøkonomiske analyser utenfor helsesektoren, til tross for at man ved analyser utenfor helsesektoren ofte har noe mindre tilgang til forskningslitteratur med livskvalitetsmål. Bruk av QALY er heller ikke uten metodiske utfordringer, men vurderes allikevel som beste løsning, gitt dagens alternativer. Vi støtter derfor Helsedirektoratets forslag om anvendelse av QALY som måleenhet i analysene.

Det er ønskelig med et mest mulig konsistent beslutningsgrunnlag på tvers av ulike sektorer

Når det innføres tiltak i andre samfunnssektorer enn helsesektoren kan disse ha virkninger for befolkningens helse og livskvalitet. Når identifisering og tallfesting av helseeffekter skal inngå i beslutningsgrunnlaget for offentlige tiltak er det hensiktsmessig at helsevirkninger skal vurderes på en måte som er enhetlig på tvers av målgrupper og samfunnssektorer. Derfor synes det hensiktsmessig å koble den økonomiske verdien av QALY opp mot Finansdepartementets verdi på et statistisk liv, som foreslått i veilederen fra Helsedirektoratet. Det må i en slik «samkjøring» tas hensyn til andre ulikheter ved bruk av henholdsvis helsesektorenes analyseperspektiv og analyseperspektivet i en samfunnsøkonomisk analyse, som f.eks. forskjell i inkludering av merverdiavgift og skattefinansieringskostnad.

Med vennlig hilsen

Erik Magnus Sæther
Partner, PhD

